

'కాప్-26'
సదస్సు

ప్రకృతిని భ్వంసంచేసే పెట్టుబడిదారీ
క్రూర స్వభావానికి మేలిముసుగు

భూగ్రహంపై వేడి, కాలుష్యం తదితర వాతావరణ దుష్పరిణామాలు పెరగటాన్ని కట్టడి చేసేందుకు 1995 సం॥లో ఐక్యరాజ్య సమితి, ప్రపంచ దేశాల సదస్సు నిర్వహించింది. సదస్సుకు హాజరైన దేశాలతో 'కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ పార్టీస్' (సిఓపి-కాప్) ఏర్పడింది.

'ప్రజలు, భూగోళం, సౌభాగ్యం' ఇతివృత్తాలుగా పేర్కొంటూ 'కాప్-26' సదస్సు 2021 అక్టోబర్ 31 నుండి నవంబర్ 12 వరకు బ్రిటన్ ఆధ్వర్యంలో స్కాట్లండ్ లోని గ్లాస్గో నగరంలో జరిగింది. దాదాపు 200 దేశాలకు చెందిన ప్రభుత్వాధినేతలు, దౌత్యవేత్తలు, పర్యావరణ ఉద్యమకారులతోసహా 20 వేలమంది, రెండువారాలపాటు జరిగిన ఈ సదస్సులో పాల్గొన్నారు.

'కాప్-26' : నేపథ్యం

వాతావరణంలో కర్బన ఉద్గారాలను తగ్గిస్తూ, క్రమంగా నిరోధించే స్థాయికి చేరుకోవటం ద్వారా భూఉష్ణోగ్రత పెరుగుదలను- పారిశ్రామికీకరణకు ముందు నాటికంటే-1.5 డిగ్రీల సెల్సియస్ కు మించి పెరగకుండా చూడాలని 2015లో జరిగిన 'కాప్' సదస్సు తీర్మానించింది. గత ఆరు సం॥ల కాలంలో పురోగమనం లేకపోగా భూగోళం అత్యంత వేగంగా వేడెక్కుతోందని, ఇది మానవాళి పాలిట పెనుముప్పుగా మారబోతోందని ఐక్యరాజ్యసమితి నియమించిన అంతర్ ప్రభుత్వాల కమిటీ (ఐపిసిసి) తన తాజా నివేదికలో పేర్కొంది. ఇప్పటికే భూతాపం పెరుగుదల 1.1 డిగ్రీల సెల్సియస్ గా నమోదైందని, గడిచిన దశాబ్దకాలం అత్యంత ఉష్ణమయంగా రికార్డులకెక్కిందని ఆ నివేదిక పేర్కొంది. అంతేగాదు; భూతాపం 2050 సం॥నాటికి 1.5 డిగ్రీల సెల్సియస్ కు పెరగవచ్చునని మొదట అంచనా వేసినా, 2030 సం॥నాటికే ఈ పరిస్థితి దాపురించ నుందని కూడా స్పష్టం చేసింది.

శుష్కవాగ్దానాలు-శూన్యహస్తాలు

ఇప్పటికే ప్రపంచవ్యాపితంగా అసాధారణంగా -అధిక ఉష్ణోగ్రతలు, వడగాడ్పులు, కార్మిచ్చులు, భూకంపాలు, కుండపోత వర్షాలు, వరదలు, మంచుకొండలు కరిగి సముద్రమట్టాల పెరుగుదల, భారీగా పంటల ముంపు, అరుదైన జీవజాతులు, వన్యప్రాణులు వేగంగా అంతరించిపోవటం, గాలి, నీరు, ఆహారకాలుష్యం... వంటి అనేక దుష్పరిణామాలతో ప్రజానీకం తీవ్ర సమస్యల నెదుర్కొంటున్నారు. ప్రపంచవ్యాపితంగా ప్రతి ఏటా కాలుష్యం బారినపడి 70 లక్షలమంది పైగా మరణిస్తున్నారు. కాలుష్యం శరీరంలోని ప్రతి అవయవంపై ప్రభావం చూపుతుంది. దీర్ఘకాలం కాలుష్యంలో జీవించినవారు గుండె, పూపిరితిత్తులు, బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ లతోపాటు మానసిక సమస్యలకు లోనవుతున్నారు. ఫలితంగా కోట్లాదిమంది ప్రజల ఆయుర్దాయం క్షీణిస్తోంది. ప్రమాదకర అతిసీలలోహిత (అల్ట్రావయలెట్) కిరణాల నుండి మానవాళిని రక్షిస్తున్న ఓజోన్ పొర మరింత దెబ్బతింటే ప్రపంచ మానవాళి ముందు మరో విలయం పొంచి వున్నట్లేనని అధ్యయనాలు తెల్పుతున్నాయి.

సామ్రాజ్యవాద, పెట్టుబడిదారీ దేశాధినేతలు నాయకత్వం వహిస్తున్న ప్రస్తుత 'కాప్-26' సదస్సులోనూ గంభీరమైన ప్రసంగాలు, భారీ వాగ్దానాలు, ప్రపంచ ప్రజల సౌభాగ్యం పట్ల, ప్రకృతి, పర్యావరణాలపట్ల అంతులేని భక్తి శ్రద్ధలను ఒకటిబోసే కపటనాటకాలే ప్రధానంగా సాగాయి. ఇదంతా నిజమే కాబోలునని మధ్యతరగతి మేధావులు కొందరు భ్రమపడుతూ వుంటారు; బూర్జువా మేధావులు, వారి ప్రసార సాధనాలు ఆవిధంగానే ప్రచారం చేస్తుంటాయి. కానీ వాస్తవాలు భిన్నంగా వున్నాయి.

కాలుష్యానికి ప్రధాన వనరులుగా పేర్కొంటున్న బొగ్గు, ముడిచమురు, సహజవాయు (శిలాజ ఇంధనాల) ఉత్పత్తులను రెట్టింపు చేయాలని అనేక సంవత్సరాల దేశాలు ప్రణాళికలు రూపొందించుకున్నాయని 'కాప్-26' సదస్సుకు పదిరోజుల ముందు అక్టోబర్ 20న - ఐక్యరాజ్య సమితి ఒక ప్రకటనలో తెల్పింది. ఈ సదస్సులో నాయకుల వాగ్దానాల డొల్లతనాన్ని ఈ ప్రకటన వెల్లడిచేస్తోంది. 'కాప్-26' సదస్సు జరగటానికి ముందురోజే జి-20 దేశాధినేతల సమావేశం రోమ్ నగరంలో ముగిసింది. ప్రపంచంలోని 20 భారీ ఆర్థికవ్యవస్థలకు, అంతర్జాతీయ వాణిజ్యంలో అత్యధిక భాగానికి ఈ దేశాలు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి. అలాగే అత్యధిక కర్బన ఉద్గారాలను, కాలుష్యాన్ని వెలువరించటంలోనూ ఈ దేశాలదే ప్రధమ స్థానమనేది నిర్వివాదాంశం. కాగా, ఈ జి-20 సదస్సులో బొగ్గు ఆధారిత విద్యుత్ కేంద్రాలకు ఇకముందు సహాయం చేయబోమని ప్రకటించారుగానీ, తమతమ దేశాలలో బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్పత్తిని ఎలా నియంత్రిస్తారో, కాలుష్య తీవ్రతను ఎలా కట్టడిచేస్తారో తేల్చి చెప్పకపోవటంలోనే వీరి వంచన వెల్లడవుతుంది.

రెండువారాలపాటు చర్చించిన సాగించిన 'కాప్-26' సదస్సు కూడా 'కొండను తవ్వి ఎలుకను బట్టిన'చందంగా బొగ్గు ఆధారిత విద్యుదుత్పత్తిని దశలవారీగా తగ్గించాలంటూ తీర్మానం చేసి చేతులు దులుపుకుంది. ప్రపంచ దేశాల నేతలు తమ వాగ్దానాలను చేతల్లో చూపించటంలో విఫలమయ్యారని ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రధాన కార్యదర్శి గుటెర్రస్ సదస్సును ఉద్దేశించి వ్యాఖ్యానించాడు.

'కాప్-26' లో భారతప్రధాని ప్రగల్భాలు

'కాప్-26' సదస్సులో పాల్గొన్న మోడీ 'మనదేశంలో సాంప్రదాయేతర ఇంధన విద్యుత్తు సామర్థ్యాన్ని 500 గిగావాట్లకు (1 గిగావాట్ అంటే వెయ్యి మెగావాట్లు) పెంచటం; పునరుత్పాదక ఇంధన వనరులతోనే 50 శాతం విద్యుత్తు అవసరాలను తీర్చుకోవటం; దేశంలోని 246 కోట్ల టన్నుల కర్బన ఉద్గారాలను 100 కోట్ల టన్నులకు తగ్గించటం' తమ లక్ష్యంగా పేర్కొన్నాడు. ఈ లక్ష్యాలను 2030 సం॥నాటికి చేరుకుంటామని ప్రపంచవేదికపై నిస్సంకోచంగా మోడీ వాగ్దానం చేశాడు. ఇంకా, మనదేశాన్ని 2070 సం॥నికి కర్బన తటస్థీకరణ స్థితికి చేరుస్తామని ఆయన ప్రకటించాడు. (వాతావరణంలోకి విడుదలయ్యే కర్బన ఉద్గారాలను, అంతేస్థాయిలో వాతావరణం నుండి వాటిని పరిహరించే చర్యలు చేపట్టటాన్ని కర్బన తటస్థీకరణ లేదా 'నెట్ జీరో' అంటారు) ఇవన్నీ ప్రచారార్థాటంతో కూడిన మోసపూరిత వాగ్దానాలే.

'కాప్-26' సదస్సుకు ముందురోజు రోమ్ లో జరిగిన జి-20 సమావేశంలో మోడీ ఈ లక్ష్యాల జోలికే వెళ్ళలేదు. ప్రభుత్వ కాలుష్య నియంత్రణా చర్యల బండారం తెలియనదేమీ కాదు. కరోనా విజృంభించిన కాలంలోనే కేంద్రప్రభుత్వం కొత్తగా 14 బొగ్గు బ్లాక్ల తవ్వకాలకు వేలం నిర్వహించింది. పైగా న్యూక్లియర్ సప్లయ గ్రూప్ (ఎన్ఎస్జి)లో భారత్ కు సభ్యత్వమిచ్చేదాకా, అణువిద్యుత్తును భారీగా ఉత్పత్తిచేసే దాకా, సాంప్రదాయేతర ఇంధనాల వైపుకు వెళ్ళలేమని, బొగ్గుతో నడిచే విద్యుత్తు కేంద్రాలను నియంత్రించలేమని కేంద్ర వాణిజ్య, పరిశ్రమలశాఖా మంత్రి పీయూష్ గోయల్ ఈ సదస్సులోనే స్పష్టం చేశాడు. అలాగే అత్యంత అధిక విస్తీర్ణంలో అడవులు కలిగివున్న పది దేశాలలో ఒకటైన మనదేశం ఏవో కుంటిసాకులతో 'కాప్-26' రూపొందించిన 'అటవీ నిర్మూలన నిరోధ' ప్రకటనపై సంతకం చేయలేదు.

అణువిద్యుత్తు : పెనంపై నుండి పొయ్యిలో పడటం

అత్యున్నత సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కలిగివున్న రష్యా (చెర్నోబిల్), అమెరికా (త్రీమైల్ ఐలండ్), జపాన్ (ఫుకషిమా) దేశాలలో అణువిద్యుత్తు కేంద్రాలలో సంభవించిన పెనువిధ్వంసక ప్రమాదాల తీవ్రత, దశాబ్దాలు గడుస్తున్నా ఆ ప్రాంత ప్రజలను వెంటాడుతోంది. అభివృద్ధిచెందిన దేశాలలో ఈ పరిణామాల తర్వాత అణువిద్యుత్తు పట్ల ప్రజలలో తీవ్ర వ్యతిరేకత వెల్లువెత్తటంతో అనేక దేశాలలో అణువిద్యుత్తు ఉత్పత్తిని పూర్తిగా నిలిపివేశారు.

సామాజ్యవాద దేశాలు వారి వద్ద నిరుపయోగంగా వున్న అణువిద్యుత్ సాంకేతికతలను, యంత్రాలను వెనుకబడిన, అభివృద్ధి చెందుతోన్న దేశాలకు తరలిస్తున్నాయి. దళారులైన ఆయా దేశాల పాలకులద్వారా అణు విద్యుత్ కేంద్రాలను స్థాపిస్తూ, లాభాలార్జిస్తున్నాయి. సామాజ్యవాదులకు తలొగ్గిన మనదేశ పాలకులు పెనువిధ్వంసాన్ని, ప్రజావ్యతిరేకతను ఖాతరు చేయకుండా ఇప్పటికే దేశంలోని అనేక ప్రాంతాల్లో అణువిద్యుత్ కేంద్రాలను స్థాపించారు. అణువిద్యుత్ కేంద్రాలలో ప్రమాదం సంభవిస్తే కలిగే వినాశనం, విడుదలయ్యే కాలుష్యం-బొగ్గు ఆధారిత విద్యుత్ కేంద్రాల కాలుష్యంతో పోల్చడానికే వీలులేనన్ని రెట్లు-భారీగా వుంటుంది. దీనికి ఫుకషిమానే తాజా ఉదాహరణ.

2011లో సంభవించిన భూకంపం కారణంగా ఫుకషిమాలోని 3 అణురియాక్టర్లు ధ్వంసమయ్యాయి. వాటిలోని ఇంధన కడ్డీలు మరీ వేడెక్కకుండా 12 లక్షల 50వేల టన్నుల సముద్రపు నీటిని రియాక్టర్లలోకి పంపారు. తర్వాత అణువ్యర్థాలతో కూడిన ఆ నీటిని వెయ్యి స్టీలు ట్యాంకులలో నిల్వ వుంచారు. ఇవి ఏ రూపంలో బయటకొచ్చినా దీనిలో అణుధార్మిక విషపదార్థాలు వాతావరణంపై, జీవ-జంతు జాలంపై ప్రభావం చూపి తీవ్ర నష్టం కలుగజేస్తాయి. ఇంతటి ప్రమాదకరమైన అణువిద్యుత్తును ప్రత్యామ్నాయంగా పేర్కొనటంలోనే పాలకుల దళారీ స్వభావం మరోమారు వెల్లడవుతోంది.

సౌరవిద్యుత్తు మరో ప్రత్యామ్నాయమా?

భారతదేశ విద్యుత్తు అవసరాల్లో 12శాతం మాత్రమే పునరుత్పాదక ఇంధనాలు తీరుస్తున్నాయని అంటున్నారు. మోడీ ప్రకటించిన విధంగా రానున్న 8 సం॥లలో దీనిని 50 శాతానికి పెంచటం అసాధ్యం. సౌర విద్యుత్తును దీనికి పరిష్కారంగా చూపుతూ గ్లాస్కో వేదికపై నుండి మోడీ 'ఒకే సూర్యుడు - ఒకటే ప్రపంచం - ఒకే గ్రిడ్' అనే నినాదమిచ్చాడు.

వందల, వేల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో సౌర పలకలను ఏర్పరచినా దాని ద్వారా లభించే విద్యుత్తు స్వల్పమే. అంతేగాక, కాలపరిమితి దాటిన, నిరుపయోగమైన కోట్లాది టన్నుల సౌర పలకలు మరో కాలుష్య వ్యర్థాల ఉపద్రవంగా పరిణమిస్తాయి. అయినప్పటికీ, పర్యావరణ హితం పేరుతో దేశవ్యాపితంగా లక్షలాది ఎకరాల విస్తీర్ణంలో బడా, బహుళశాతి కంపెనీల ఆధ్వర్యంలో

సోలార్ పార్కులను ఏర్పాటు చేయటానికే పాలకులు మొగ్గుచూపుతున్నారు.

దేశంలో విస్తృతంగా లభ్యమయ్యే జల వనరులను పయోగించి, దేశీయ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతోనే ఎక్కడికక్కడ చెక్ డ్యామ్లపై మిసీ జలవిద్యుత్ కేంద్రాలను నిర్మించుకోవచ్చు. చౌకగా, పర్యావరణహితంగా, పుష్కలంగా విద్యుత్తు తయారు చేసుకునే ఈ మార్గాలను మరింతగా అభివృద్ధి చేయటానికి దళారీ పాలకులు పూనుకోరనేది స్పష్టం.

వాతావరణాన్ని విషమయం చేస్తున్న పెట్టుబడిదారీ లాభాపేక్ష

అణువిద్యుత్ కర్మాగారాలతోపాటు ప్రమాద భరితమైన రసాయన, ఔషధ పరిశ్రమలకు, యురేనియం వంటి అణుధార్మిక స్వభావం కలిగిన ఖనిజ తవ్వకాలకు, బాక్సైట్ వంటి ఖనిజాల శుద్ధి కర్మాగారాలకు దేశ, రాష్ట్రాల పాలకులు అనుమతులిస్తున్నారు. ఈ కారణంగా వాతావరణంతోపాటు నదీజలాలు, తాగునీరు - సాగునీరు ఎంతో కలుషితమౌతున్నాయి. హైదరాబాద్ పరిసరాల్లో రసాయన, బల్గ్ డ్రగ్స్ పరిశ్రమల కాలుష్యం - వాతావరణాన్నేకాక, భూగర్భజలాల్ని సైతం విషపూరితం చేస్తోందని ఆ ప్రాంత ప్రజలు వాపోతున్నారు. పారిశ్రామిక యాజమాన్యాలు కాలుష్యాలను క్రమబద్ధీకరించే, శుద్ధిచేసే, పరిహరించే చర్యలేమీ చేపట్టకపోయినా పాలకులకు చీమకుట్టినట్లయినా లేదు.

ఇంకా, భారీ నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల పేరున, నూతన - విమానాశ్రమాలు, నౌకాశ్రయాలు, ఆరు - ఎనిమిది వరుసల రహదారులు, పర్యాటక అభివృద్ధి కేంద్రాల వంటి పలు పేర్లతో అటవీ భూములు, పంటపొలాలతో సహా, లక్షలాది ఎకరాల భూములను బడా, బహుళజాతి కంపెనీలకు కట్టబెడుతున్నారు. అధికార రాజకీయ నాయకులు, బడా కాగిత పరిశ్రమ యజమానులు, కలప మాఫియాలు కుమ్మక్కై లక్షలాది ఎకరాల విస్తీర్ణంలోని వెదురు, టేకు, మద్ది, ఎర్రచందనం తదితర మేలైన వృక్ష జాతులను సరికిపారేస్తూ, అడవులను హరించుచేస్తున్నారు. మరోవైపున తరతరాలుగా అడవులను సంరక్షించుకుంటూ, వన్యప్రాణులతో సహజీవనం చేస్తూ వస్తున్న ఆదివాసులు సాగించే కొండపోడు వ్యవసాయమే అడవులు అంతరించిపోవటానికి కారణమంటూ పాలకులు, వారి మీడియా దుర్మార్గంగా ప్రచారం చేస్తున్నారు.

పట్టణాలు, నగరాల్లో నివాస, వాణిజ్య సముదాయాల కోసం పచ్చదనమే లేకుండా కాంక్రీట్ మయం చేస్తున్నారు. పారిశ్రామిక యాజమాన్యాల లాభాలకోసం ఇబ్బడిముబ్బడిగా ఎలక్ట్రిక్, ఎలక్ట్రానిక్ ఉపకరణాల వాడకాన్ని పెంచటంతో, దానికనుగుణంగా విద్యుత్తు వినియోగం కూడా భారీగా పెరుగుతోంది.

71శాతం అటవీ భూమి వున్న ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రంలో భారీగా నిర్మించే రోడ్లు, భవనాలు, పర్యాటక కేంద్రాలతో అటవీప్రాంతం తరగి పోతోంది. ఆకస్మిక వరదలు, కొండచరియలు విరిగిపడటం వంటి ఉత్పాతాలు సంభవిస్తున్నాయి; జీవవైవిధ్యం నశిస్తోంది. నదీతీరాల్లో విచక్షణా రహితంగా ప్రోత్సహిస్తున్న ఇసుక తవ్వకాలు, భారీ రహదారులు, డ్యామ్ల నిర్మాణం - నదుల సహజ ప్రవాహ గమనాన్ని దెబ్బతీస్తున్నాయి. దీనితో ఆకస్మికంగా భారీ వరదలు గ్రామాలను, పట్టణాలను ముంచెత్తటాన్ని ఇటీవల కాలంలో తరచూ చూస్తున్నాం. అధిక శాతం నదులు 2019 సం॥లో భారీ వరద ఉధృతితో ప్రవహించాయని కేంద్ర జలశక్తిశాఖ నివేదిక తెలుపుతోంది.

గుజరాత్ నుండి తమిళనాడు వరకు ఐదు రాష్ట్రాల పరిధిలో 1.60 లక్షల చ॥కి॥మీ॥మేర పశ్చిమ కనుమలు విస్తరించి వున్నాయి. ఒడిషా, ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, తమిళనాడులలోని విశాల ప్రాంతాల్లో తూర్పుకనుమలు విస్తరించి వున్నాయి. పర్యావరణపరంగా సున్నితమైన ఈ ప్రాంతాల్లో కూడా ప్రత్యేక ఆర్థికమండళ్ళు, హిల్ స్టేషన్ల పేరిట పాలకులు అనుమతులిస్తున్నారు. అలాగే లేటరైట్, బాక్సైట్ తదితర అనేక ఖనిజాల తవ్వకాలకు భూములు కేటాయిస్తూ విశాల అటవీ ప్రాంతాలను విధ్వంసం చేయటం ప్రకృతి విపత్తుల తాకిడిని పెంచుతోంది. ప్రపంచ దేశాల మార్కెట్లను చేజిక్కించుకునేందుకు సామ్రాజ్యవాద అగ్రరాజ్యాలు వివిధ దేశాలపై దాడులలో ప్రయోగించే బాంబులు, పేలుడు పదార్థాలు, క్షిపణులు, అత్యంత క్రూరమైన జీవరసాయన ఆయుధాలు, సముద్రగర్భంలో అణుజలాంతర్గాముల సంచారం వంటివన్నీ లెక్కల్లో చూపని జీవావరణ, పర్యావరణ, వాతావరణ విధ్వంసకాలే.

పర్యావరణ హితం పేరుతో విద్యుత్ వాహనాల అమ్మకాలు

పాలకులు ప్రజారవాణా వ్యవస్థపై దృష్టి సారినే వందవాహనాల బదులు వందమందిని ఒక వాహనమే గమ్యానికి చేరుస్తుంది. దీనితో వాహనరద్దీ, కాలుష్యం తగ్గటమేగాక సమయం, ఇంధనమూ ఆదా అవుతాయి. పెట్టుబడిదారులకు ఈ పద్ధతి లాభదాయకం కాదు గనుక వ్యక్తి గత వాహన వినియోగాన్ని కోట్లాది రూపాయల ప్రకటనలిచ్చి, జీరో వడ్డీలకు రుణాలిచ్చి, ఇఎమ్ఐ సదుపాయం కల్పించి భారీగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. రోడ్లమీదకు వచ్చిన లెక్కకు మించిన వాహనాలు వెలువరించే కర్చన ఉద్గారాలు, పారిశ్రామిక కాలుష్యాలతో కలసి నగర జీవనాన్ని నరకప్రాయం చేస్తున్నాయి. ఇప్పటికే ఢిల్లీ నగరంలో కాలుష్య తీవ్రత కారణంగా వారాంతాల్లో లాక్డౌన్ విధించాలని చూస్తున్నారు. ఢిల్లీ పరిసర గ్రామాల్లో రైతాంగం పంట వ్యర్థాలను పొలాలలోనే తగుల బెట్టటాన్ని ప్రధాన కారణంగా జూపి పాలకులు తమ తప్పిదాల్ని మరుగుపరుస్తున్నారు. తాగునీటిని కలుషపూరితం చేసి బడా, బహుళజాతి

కంపెనీలు ఇప్పటికే లక్షలకోట్ల రూ॥ల నీటి వ్యాపారం చేస్తున్నాయి. పీల్చే గాలిని కాలుష్య భరితంచేసి ఆక్సిజన్ క్లబ్బుల నేర్పరచి గంటల లెక్కన ఛార్జీలను పిండుకోవటం ఇప్పటికే ప్రారంభమైంది.

మరలా తిరిగి వాతావరణాన్ని చల్లబరచటం కోసమంటూ ఏ.సి. కార్లు మొదలుకొని నివాసాలు, కార్యాలయాలు, విద్యాసంస్థలు, కళ్యాణ మండపాలు, జిమ్లు, సెలూన్ల వరకు ఎయిర్ కండిషనర్ల వాడకాన్ని పెంచారు. ఇవన్నీ వెలువరించే వేడి కర్బన ఉద్గారాలు తిరిగి వాతావరణాన్ని మరింత దుర్భరం చేస్తోంది. ఖర్చుతో కూడిన ఏసీలు, రిఫ్రిజరేటర్లు, మినరల్ వాటర్ తదితర సదుపాయాలతో సంపన్న వర్గాలు కులాసాగా జీవిస్తోంటే, అత్యధిక ప్రజానీకం కాలుష్యపు కోరలకు బలవుతున్నారు. ఈ కాలుష్యానికి పరిష్కారం పేరుతో పెట్రోల్, డీజిల్ తో నడిచే వాహనాలకు బదులుగా విద్యుత్తు బ్యాటరీతో నడిచే వాహనాలను మార్కెట్లోకి ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఇటీవలే ఓలా సంస్థ విద్యుత్తు స్కూటర్ల అమ్మకాలు ప్రారంభిస్తే తొలి రెండు రోజుల్లోనే 1100 కోట్ల రూ॥ల విలువైన స్కూటర్ల విక్రయాలు జరిగాయని ప్రకటించింది. కాలుష్యాన్ని కట్టడి చేసే పేరుతో, 15 ఏళ్ళకు పైబడిన వాణిజ్య వాహనాలను, 20 ఏళ్ళకు పైబడిన వ్యక్తిగత వాహనాలను (మొత్తం 2 కోట్ల 80 లక్షల వాహనాలని అంచనా) తుక్కుగా మార్చాలని, వాటిని రోడ్లపై తిరగనివ్వరాదంటూ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల 'తుక్కు విధానం' ప్రకటించింది. ఈ చర్యలన్నీ రానున్న కాలంలో బహుళజాతి, బడా కార్పొరేట్ కంపెనీలకు విస్తృత మార్కెట్లను కల్పిస్తాయనేదాంట్లో సందేహం లేదు. ఇదొక విషవలయం.

పోగుపడుతున్న ఘన వ్యర్థాలు

పర్యావరణ హితమైన జనపనార సంచులు, గోతాల స్థానంలో పాలిథీన్ సంచుల, గోతాల వాడకాన్ని, ప్లాస్టిక్ వస్తువుల వినియోగాన్ని బడా పారిశ్రామిక వర్గాలు భారీగా పెంచారు. వ్యవసాయాధారిత జనపనార మిల్లులను మూతవేయించి, ఆ కార్మికులను, జనపనార రైతులను దెబ్బతీశారు. ప్లాస్టిక్, పాలిథీన్ల దిగుమతి, సంచుల ఉత్పత్తి ఏలిన వారి కనుసన్నలలోనే జరుగుతుండగా, వాటిని నిరోధించకుండా 'పాలిథీన్ వినియోగంపై నిషేధం' అనే బూటకపు చర్యలకు పాలకులు పాల్పడుతున్నారు. ఈ పాలిథీన్ శతాబ్దాల కాలం భూమిలో కలిసిపోకుండా ఘన వ్యర్థాలుగా మిగిలిపోతుందని అందరికీ తెలిసిందే. 2020 నాటికి దేశంలో 7,800 కోట్ల ఘన వ్యర్థాలున్నాయని అంచనా వేశారు. సముద్రాలలోనూ 15 కోట్ల టన్నుల వ్యర్థాలు పోగుపడ్డాయి. 2025 సం॥ నాటికి సముద్ర గర్భంలో ప్రతి 3 టన్నుల చేపలకు ఒక టన్ను ప్లాస్టిక్ ఘనవ్యర్థాలు వుండబోతున్నాయి.

సముద్రాలపై కాలుష్యాల దుష్ప్రభావం

భూతాపం కారణంగా ధ్రువప్రాంతాల్లో, మంచుకొండల్లో మంచు వేగంగా కరిగిపోతూ సముద్రమట్టాలు పెరుగుతున్నాయి. ప్రపంచ వ్యాపితంగా సముద్ర మట్టాలు ప్రతి ఏటా 3.7 మి.మీ మేర పెరుగుతున్నట్లు శాస్త్రీయ అధ్యయనాలు తెలియజేస్తున్నాయి. తుపానులు సైతం ఈ కారణంగా అధికమౌతున్నాయి. ఫలితంగా తీరప్రాంతం అధికంగా కోతకు గురవుతోంది. మనదేశ తీర ప్రాంతంలో 32 శాతం భిన్నస్థాయిల్లో కోతకు గురవుతోందని జాతీయ తీరప్రాంత పరిశోధనా కేంద్రం ఇటీవల వెల్లడించింది.

దీనికితోడుగా, సముద్ర అలల ఉధృతికి తీరం కోతకు గురికాకుండా గోడలా నిలిచి రక్షణ కల్పించే తీరప్రాంతంలోని మడ అడవుల, సరుగుడు తోటల విధ్వంసం జరుగుతోంది. చేపల, రొయ్యల చెరువుల కోసం, నౌకాశ్రయాల నిర్మాణం పేరిట, శాండ్ మైనింగ్, పర్యాటక ప్రాంతాల అభివృద్ధి పేరుతో తీరప్రాంత విధ్వంసం పాలకుల ఆమోదంతోనే సాగుతోంది. తీరప్రాంత నియంత్రణ చట్టాలన్నింటినీ తుంగలో తొక్కి సముద్ర తీరాన్ని సర్వనాశనంగావిస్తూ, తరతరాలుగా సముద్రాన్నే నమ్ముకొని జీవిస్తున్న తీరప్రాంత మత్స్యకారులను తరిమివేస్తున్నారు.

పోరాటమే పరిష్కారం

పెట్టుబడిదారీ దోపిడీ వ్యవస్థ లాభాపేక్ష ప్రధాన సూత్రంగా నడుస్తుంది. ఇది కార్మికుల శ్రమశక్తిని నికృష్టంగా దోపిడీ చేయటంతోపాటు, ప్రకృతిలోని వనరులన్నింటినీ విచక్షణా రహితంగా కొల్లగొట్టి తన లాభాలుగా పోగేసుకుంటుంది. ఈ దుష్ట విధానాల దుష్ఫలితాలను ప్రపంచ ప్రజానీకమంతా అనుభవించాల్సి వస్తోంది. పెట్టుబడిదారీ ఉత్పత్తి మనిషిని ప్రకృతినుండి వేరుచేస్తుందని, హద్దుల్లేని వనరుల దోపిడీ పర్యావరణ సమతుల్యతను దెబ్బతీస్తుందని కారల్ మార్ష్ 180 సం॥ల క్రితమే వ్యాఖ్యానించాడు. ప్రకృతిని ఇన్ని విధాలుగా ధ్వంసం చేస్తున్న దోపిడీశక్తులే, వాతావరణాన్ని పరిరక్షించాలంటూ 'కాప్-26' వేదికపై నుండి గుండెలు బాదుకోవటం ఒక క్రూర పరిహాసం. కనుక, దోపిడీ పాలకుల వంచనాత్మక 'వాతావరణ పరిరక్షణ' పిలుపులలోని బూటకత్వాన్ని ఎండగట్టాలి. కాలుష్యాన్ని నియంత్రించే నిర్దిష్ట డిమాండ్లపై ప్రజాఉద్యమ నిర్మాణం సాగించాలి. పెను విధ్వంసకరమైన అణువిద్యుత్ వంటి ప్రత్యామ్నాయాలను నిలువరించేందుకు పోరాటం చేయాలి.

ప్రజల జీవనానికి అవసరమైన గాలి, నీరు, ఆహారం పరిసరాలన్నింటినీ కాలుష్యభరితం చేస్తున్న దోపిడీ వర్గాలకు లాభాలు సమకూర్చే పాలకుల విధానాలను ప్రజానీకం అర్థం చేసుకోకుండా వుండేందుకే 'కాప్-26' సదస్సు వంటి వాటిని ప్రచారార్థంతో

నిర్వహిస్తున్నారు. దీనికి భిన్నంగా, ప్రకృతి-మానవ సమాజాలు ఆంగిక సంబంధం కలిగివున్నాయనే అవగాహనతో సోషలిస్టు సమాజం నడుస్తుంది. ప్రకృతి సూత్రాలను అర్థంచేసుకోవటం, ప్రకృతిపై స్వారీ చేయడానికి కాకుండా, ప్రకృతి-మానవాళి మనుగడల నడుమ సమతుల్యతను సాధించేందుకు ఉపయోగిస్తుంది. వ్యక్తుల చైతన్యాన్ని పెంపొందించటం ద్వారా వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలను సమాజ ప్రయోజనాలకు లోబరించి ఈ రెంటికీ మధ్య సామరస్యాన్ని సాధించటం సోషలిస్టు వ్యవస్థలోనే సాధ్యమౌతుంది. అందుకు నూతన ప్రజాస్వామికం ద్వారా సోషలిస్టు వ్యవస్థ దిశగా ప్రజలను కార్యోన్ముఖుల్ని చేయాల్సిన అవసరముంది.

